

Hårbotten och hårsäckar

Ringorm och hårbottensvamp

Vissa svamparter kan orsaka infektioner, som ringorm och hårbottensvamp. Smittan sprids genom kroppskontakt med husdjur eller människa. Ofta behövs behandling med läkemedel.

Infektionen är ovanlig, men ibland kan smittan spridas på exempelvis förskolor.

Svampinfektion på kroppen och i hårbotten

Ringorm på halsen.	
Ringorm på en hand.	
Hårbottensvamn	

Svampinfektioner heter olika beroende var på kroppen de finns.

Ringorm

Svampinfektioner på kroppen kallas ringorm, eller revorm. Infektionen förekommer oftast på armarna, benen, bröstet och i ansiktet.

Ringorm kan smitta från husdjur, som katt, marsvin och kanin. Oftast har det smittade husdjuret symtom som klåda och hårlösa fläckar.

Smittan kan även spridas från människa till människa.

Ringorm kallas också tinea corporis.

Hårbottensvamp

Svamp i hårbotten förekommer oftast hos barn. Hos vuxna bildas mer talg i områden där det växer hår och den hämmar svampens tillväxt.

Infektionen kan också förekomma hos personer som har nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller medicinering.

Vissa svamparter som ger infektion i hårbotten är vanligare i andra länder än i Sverige. Många som har svamp i hårbotten har blivit smittade i tropiska länder.

Svamp i hårbotten kan spridas med kammar och hårborstar.

Hårbottensvamp kallas även tinea capitis.

Symtom

Det vanligaste symtomet på ringorm är små röda och kliande utslag. På mörk hud syns oftast inte det röda. Utslagen är runda eller ovala och någon millimeter till flera centimeter i storlek. Ytan är ofta fjällande eller småknottrig.

När utslagen blir större kan de börja läka i mitten och får då sin typiska ringform. Huden inuti ringen kan se ut som vanligt. Kanten på ringen är lite upphöjd och kan fjälla, den är röd på ljus hud och gråvit på mörk hud.

Det typiska symtomet på svamp i hårbotten är en eller flera fjällande fläckar med korta avbrutna hårstrån.

Tid till symtom

Efter att du har blivit smittad kan det ta från några dagar till högst två veckor innan du får symtom.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du tror att du eller ditt barn har svampinfektion på kroppen eller i hårbotten. Alla som bor tillsammans ska undersöka sig så att alla kan få behandling samtidigt.

Många mottagningar kan du kontakta genom att logga in.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Behandling

Infektionen läker oftast inte av sig själv utan behöver behandlas med svampdödande läkemedel.

Vid ringorm används i första hand en kräm, men ibland behövs behandling med tabletter.

Hårbottensvamp behandlas med tabletter. Ibland används även kräm i hårbotten samtidigt med tabletterna. Det är viktigt att inte använda hårolja samtidigt med krämen, eftersom effekten då kan minska.

Ett infekterat djur kan behöva få behandling av veterinär.

Undvik smitta

Det är viktigt att minska risken för att smitta andra:

- Tvätta sängkläder, filtar, handdukar, mössor och slöjor i minst 60 grader.
- Rengör hårborstar och kammar.

Hur kan jag förebygga?

Infektionerna är svåra att förebygga. Svampen är smittsam även innan du har fått symtom. Men du kan minska risken att få ringorm genom att följa följande råd:

- Titta efter ringorm på husdjuren. Infektionen ser ofta ut som en hudfläck där det saknas päls.
- Undvika nära kontakt med någon som är smittad.
- Dela inte kläder, handdukar, hårborstar eller andra personliga saker med andra.

Undersök alla som bor tillsammans

Det är viktigt att alla som bor tillsammans går till läkare och blir undersökta om ett barn har hårbottensvamp. Ibland får alla behandling oavsett om symtom finns eller inte för att stoppa smittspridningen.

Kan barn vara i förskolan eller skolan?

Om du tror att ditt barn har ringorm eller svamp i hårbotten bör barnet vara hemma tills behandling har påbörjats. Smittorisken upphör snabbt när du har startat behandlingen, och då kan barnet gå tillbaka till förskolan eller skolan.

Påverka och delta i din vård

Du kan söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagningdu vill i hela landet. Ibland krävs det remiss till

den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård</u>.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till</u> exempel har en hörselnedsättning.

Senast uppdaterad:

2024-09-30

Redaktör:

Lovisa Dragstedt, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Kristina Lewis, hudläkare, Diagnostiskt Centrum Hud, Stockholm

Fotograf:

CDC, WHO Mats Bjellerup, läkare, specialist i hudsjukdomar och könssjukdomar, Enheten för hudsjukdomar, Helsingborgs lasarett Niels Veien, läkare, specialist i hudsjukdomar

Läs mer på 1177.se

Utslag och hudförändringar hos barn - bildguide

Här kan du se bilder på utslag, prickar eller hudförändringar som barn kan få.

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk
Om 1177 I
Kontakt I
Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>